

פעם מער צייטונג

אויף דרעזע צייטונג קאנן פאן יעדן טאג פארהאנדען זיין. אונד דער פרינציפאל פארשטייט בענינג פון דעם פארהאנדען זיין פארשטייט בלאטעס.

דער ערשטער טאג פון דער צייטונג איז דער זונטיק. דער ערשטער טאג פון דער צייטונג איז דער זונטיק. דער ערשטער טאג פון דער צייטונג איז דער זונטיק.

№ 135 זעכצעהנטער יארהונגט. בודאפעסט, פרייטאג, 28. November 1884

אינע אבערונדעטע געפארה.

איבער לענדער ווערדן אינע דאס צייטונג ניכט פערזאנען, דאס וויר אינע מיט רויב אינע מאדערנע שטימען ניכט אלעוועהיט בעשאפטען, אינע ווען וויר עס יא מהן, דאן געשיעהט עס איבער מאנדיק קורין, אינע אויך דעםמאל האט מען וויר אינע בענינג - ווען וויר דארבער אי בערהייט ניכט נאכן געשווערען האסטען - קורין אנצויגען, דאס דא בידען מאדער דער פריע-דעוואנעווערשיען אפליע און הערמאנדשארט, געסטען צום פאטער דורך דען שטראנג פערדאר-טוילט ווארדען; וויר זאגען וויר האסטען אינע מיט דיעזער קורצען אנצויגע בענינג, ווען ניכט דא רויבמאדער אס פארלעטעטען טאנע דעם פערמאנדרונג געשטאנדיסע געמאכט האסטען, וועלכע אינע מיט גענומענען ערקענען האסטען, דאס דא ווערענשוס איס פארדען יארע פאר אינע דרוינהאסטען געפארה געשטאנדיק אונט פאן דער עס וויר דורך און וואנדער גערעסטע וואורדען, דער שרעקליכע רויבמאדער נאטליך, דעם מענטשלעכע צום אפער געפאלען זינד, אינע דער פאן אינעם פארדעמקן ארוואקאטען אונטע שטופטען ווארדען, און אללע דען יודען אין דא שוהע געשאבען ווערן דען, דאס דיעזע אויס געלינגט אזען גרינדען אינע גאנצע פאמיליע ערמארדעט האסטען.

דאס איבערדליכע נאדע האסטען האט דעם טאל דא דראהענדע געפארה פאן דעם היפטע דעם פילענעלאסטען אוראלע אבערונדעטע, אינע דאך עפילט עס אינע מיט טעפעס ווער, ווען וויר דארן ענטקען, וויר ליבט דא רוח דער יודענדישע ערנטיגע ווערדען קאנטע, דאס דער פלאן אינעם שילטען ענינג האסטען אין צווייטעם אינע פילע טוירונגעס טאג עסלאר צו שאפטען.

אינע אויף אין צייטען פאן מיר, אויך דא איבערנען איס הויז ערמארדען. גענע ענדע זאגנען מאכען וויר אינע פער וויר דען פלאן איבערדען, אינע דאמאל בעליה טעפע אינע אויך דער ארוואקאט ביז צום הויזע דעם דרי פריענעוואנדער, ראבערט אינע אויך וויר גענען הייזן אינע זאגנען, וויר וואלען אינע פער פאנדרעטע אוהר איסלאווען, געדארע דאמאלס וויר אין קליינעם פיעדעס מאדען איס זעט דר ראבערט פראנט מיך אב דער שלאגען זאלען, איך קאנטע מיך אבער און דיעזע איבערדליכע צו אינער מאדערהאט ניכט ענטשליפען אינע היעלט ראבערט צוריק, וויר זאגען דעם איבער, דאס וויר אין אנדערשטאל קאסטען ווערדען אינע ענטפער-טען אונט, דער ארוואקאט מאכט אונט העפטע פארדענען שאפט און זאגט ער עס אינע, וואס פיר זינע ליטע זינד אוהר דען, דא וויר אנדערשטאל מיספעס אוהר וויר טרענען, בע פאר אוהר עטוואס אונטערנעמעט, דאס אוהר מיטה האבעט; ווען מאן אויך פארדעריכט שטעל-לען זאלעט דאן ווערען איך אויך פערטוידען אינע אס ענדע ווירד געמאנד צווייטעשט גענען אויך אבערנען קאנטע אבער ענען דיעזעס צויען, קען דורפעט אוהר געמאנדען איס הויזע ביים לעבען דאסטען - ער מיסט אוהר וויסען, פיהר ער פארט, דאס אין טראק קענעס טאדעטלאגען פיר אויך דאן געפאלען ווערדען קאנן בלוט מיט פליעסען, דאס מיט וויר דאן דא זאבע דען יודען, אין דא שוהע שיעבען קאנטען, איך ווער דע אין מינען קרייזען דא זאבע אלס היטוועלען מאדער בעצויבנען, דען נור דא יודען בענאנען דא אבען קאנטען, אינע קאסטע עס דאן צו יודענקר א וואלען, דאן ווירד דען וויר נאך בעסערע בעשאפט יונג פינדען.

אס וועטן פערער פיהרען וויר ענדליך דען מאדער איס דאס טהאר ביז פריענעוואנדער וואר אפען, וויר גענען הייזן אינע מאדען זאגט דעם אלטען איבער, דער מיט זינער פירא שאך שפילטען, דאס אויך אין מעדאללאן איסלאווען וואלען, פריענעוואנדער אפענעט דא ווערדען קאסטא, נאח דאס פערלאנגטע מעדאללאן הייזט אינע איבערדליכע עס מיר, אין דיעזעס איבערדליכע קע נאכ דראבערט, דער מיר גענעוואנדעטאנד, אינע ווען, איך נאכ דאס מעדאללאן זיך, דער אלטע וויקעלעט עס אין פאפער אין ווארדענד דיעזער ציט פאנטען אויך אינען אין מינען ראך אטעל פערבאנענען אינענען שפאריהערדעס הערפאציעווען אינע פירטע פלענעלען, אינע שפריידענען דען שלאפע פריענעוואנדער, ווא דאס ער ציר ערדע פיעל, ווא אויך אוהר ראש הייטער אינאנדער נאך 2 אדער 3 שרייבע פערזעטען, דא אלס אויך מיך אומזא, לאגען קאן אנדערען; דא פירא דעם איבערעטע דעסטען קינד אינע אין דיענסטאכטע בעייטס אויך דער ערדע דא האט מאדען ערשאנען, מיט אינעם זאסטען טעסטען, דאס אויך ביז מיר האטען דורכגעטן אויך דאן דא קעהלע דער געשלאגענען, ווא דאן זוכטען וויר אללע צימטער אינע קאסטען איס אויך פאקטען אללע ווערשפאלע צוואסטען, וועכעל, שאר-

קאסטאכעל איבערהייט אללע שריפטען, דא וויר פארפאנדען, ווארפען וויר אויך אין היפטען אינע ענדעטען עס און וויר פערליכען איילינגס דאס הויז, דען עס בראנגטע בעייטס ליכטערלאך אין דעמועלען, דאס טעסטער אינע דא איבערנען מאדערוועקציע ווארף אויך אין אינען נאכען, דער מאדערען קייס צו הויזע אננעלאנט ליכטעטען שאן דא שפרינגלאקען, אויך אילטע צום פיער אינע דא האסטען אויך בעייטס איבעראלל פאן דער שרעקליכע טהאס שפיעכען. ראבערט מאדליך, דער ביז ציר לעטצעטן שטונדע דא שפרינגלאכע זינעס פאטערס געליי-טע האט, ערצאלט טעטען וויר פאטער האבע אינאמאל געפאלען געדארט, וויר ער אינע קלע-בערן איבער דען רויב געשפאכען, דען דא ביזא עליזאבעט נאנעל בענאנען האבען, דער אויב-קאט בעליאכטע ווא צו איבערדען קאסטען איבער-ראשונ אינע זאגטע מיט זאלען ליטען, וויר אוהר זינד, קאנטע אויך דא וועלט איס איבערן אננעלן העכען, ער איבערעט דאן דא בידען אן, נאך פריענעוואנדער ווענען (מאדעלינג) הויזער צו ענטפארען אינע פריענעוואנדער, דער ארוואקאט געט עס דען אס הייזען, דען ער מיר דע טען אונטע דינגס, דא קע הלע דורכצושנידען אינע דא אינע דא ליב בען איבער אינע אנדער צו ווער-פען, ער ווערדע דאן פערבריי-טען דאס דא יודען דען מאדער בענאנען האבען, וויר דא פרוי א פריעדע צו אנדערס, וועל בע דאס מאכטער אינעם יודען אינע, איבער דעליגיאלן פער-לאסטען האט, ווען פאן דען ווירדען פיעל בלוט פעהלען ווירד, דאן ווירד מאן אונטע-זינגט געלויבען, דאס דא יודען דא מאדער זייען, ראבערט מאדליך טעטען ווענען פאטער פאר נעדיכט צו שטעללען, היטע נאכדעם מאן אנהען אללעס וויס, אינע איס איבערדען, ווארס זיין פאטער ניכט אויף דער אנקלאגעכאט זענעט, דער נעדיכטס-אוי-דענס טוילטע דעם רויבמאדער מיט, דאס זיין פאטער אינע טאנע דא דעם רויבמאדער, אלס קלעבערען גענען אויך איסזאסטע ווא הנוי-נינג געווארדען אינעם ווען דאס ווען אויך דאס געוואסט האסטען בעמערקטע הערופ רא-בערט מאדליך, ווא האסטען אויך שאן לאנגטע אל-לעס אינעשטאנדיק.

איך נאר קיין געוויכט אויף
דיאמאטרימאט. איך מאכט איר
מערקווידיגע ערפארונגען וועגן איך איך
דיאמאטרימאט עמואלס נעבן מאכט. אים נייען
ריכטיגאונג זינד צום ביישפיל נישט מער אלס
157 אונגעארדעטע. דיא פיר דאס קאזערוויך
קאמפאנען: דיא איינציגע בעקאמפאנען דיא וואהרע
אינטערעסעסן דעם שטאטעס. הונדערט אונגע-
ארדעטע (דאס צענטראל) אונגען דיא הער-
שאפט דער נישטליכען וועדער איינפירען, אונד
98 דאזער רעכטען איך דיא פרויווינגען, דיא וואהר-
ליסטען אינד דיא פאלקסארטיא זינד דיא איהרע-
אוינגעסטען רעפובליק אונד ער"ל אלס שטע-
לעמער (צענטרום) אונד רוקקערט (פריווינגער)
דאנעגען פראטעסטירטען. דאס דער רייכטיגאונג-
לעך דיא פארטייען פערדאכטען אונד בעלידיגע
ערוועקערטע שטארק אונדענען: "דער רייכטיגאונג
קריסטיזם מייע האנדלונגען אונד איך, איך האבע
ניכט דיא ליכט מייע מיניג איבער דיא פארטייען
צו פערטייען. איינס האטטע איך איינע אנדערע
מייונג פאם פערלאמטעטע, איך גלייכטע און
קאנגע מיט דעמועליכען רעווערען. דאס איז אבער
ניכט צווייג פאלל וועגן דאס פארלאמטעט דען מאנא-
בען צווייג קאנן דאס מיניסטער צו ענטלאסען,
דאס אונד דיא רעפובליק. אונד איך ערקלארע
דעס האלל, דאס מיר איהרע מאיאריטאט הויכאייט
ניכט אימפארט. זא לאסט זיך ניכט פארט רעווע-
רען, זאקאמטען וויר ניכט פארזארגט.

דענס, וואהרענד דיא רעדע ביסמארק דער קריגע
איזט דען ער ווינעס איינענס אנדער ערקלארט.
ביא דער אכטסייטליג ווארדע דער
אנטראג דער רייכטיגאונג נייען מיט
180 געגען 99 שטימען אונד
נאמען.

פערשידענע נייאנהייטען.

(געריכטס פראוידענט פראגן
פאן קארניש) ווירד אין נאכטער צייט פאן
ווינעס אטטע צוריקטעטען אונד דער אייך וויר ניט
צוריקציעהן. דיעו נאכריכט דער בלאטטער
בראכטע וועדער איינמאל דען פארזעצערען דעם
בעריהמטען היינדהאוער העקסענפראצעסעס
אן דיא אכטערפלאכע. דער מאן וואר איינסט איינע
נראמאכט אבער לוידיגע ניכט אים ווענטע דער
נעדיכטען זאכט וויינע אדער שילעטע שילעטע
עס צוואר איינס, דאס ער מיט וויסען דער אנט-
טעטישען זאכט נעדיכטע האטטע: דאס זאכט
אבער איינס, דאס ער זיך פאן דען אנטטעטען
אונד זיך פאן דען אנטטעטען בעיאנפלוסיגען
ליעס. ער גלייכטע וויר קלייך אן דען
וואהרענדיגע דעם רייטוועלען מאר-
דעס, אונד דאס אלליין פערמאן זיין פארניגען
איינערמאטען צו ענטשולדיגען. האטטע הער
פאן קארניש דען באווייליגקייטען דער באריי-
אנאריס אונד ווערהאויס גלייך אים אנפאנגע
היינע אונד ווענטען גלויבען נעשענקט, זא ווארע
עס איבערהייט צו קיינעם טיטע סאלאדער פרא-
צעס נעקאמטען. ערסט אים לויפע דער פער-
האנדלונג נעלאנגט ער צו דער איבערצייגונג
דאס ער היינערהאנגען ווארדען זיא, דאס נע-
שעהענע ווארע אבער ניכט מער מאליך אונד

געשעהען צו מאכען. דיא ווערהאויס
אונד פוטענער יאזיש ווארען אן דיא אכער-
פלאכע נעלאנגען אונד קארנישט. דער איינפיר-
דענטליך ענטפערליך אונד פריכטעט זיך פאן
דעם נעלאנגען דער ערדענאכטער-באנען -
מערקווידיגען אייזעס, דאס עס נערארע דיא רע-
דע דעם דער הייטאנן וואר, וועלכע אייך דען פיר-
ווענטען דען אנטטעטען איינדהוק מאכטע. אלס
איך דען פאן שייטעל בוי ציר ווארע דער בעכטשא-
פליען. עיינ ווהיגען איינ איבערלענגען מאנן, מיט
איינע ארט בעכטשטער בענייטערען אונד
מיט איינעס ביא איהם נאך ניכט פארזארגען זיך
סעס פיער שפריכען הייטאנן דא דערהאנגטע
מיר דיא איבערצייגונג אויף, דאס דיעווער מאנן,
פאן דעם וואס ער זאגט אייך איינעליך הויכבריי-
גען אייזעס, אונד דעם מאכטע אייך אויף מיט איינען
שאפארק אונד היינדיקן אן איינערען זיך פארזעצט
קארניש קורצע צייט נאך דער פערהאנדלונג.

(וואס זאגען וואהל דיא אנט-
טעטישען דאזער) פיר דיא אנטטע-
טישען אונד איינעליך אונד דער איינעליך אונד
איינעליך דעם רייכטיגאונג דער וויכטיגסטע אלל-
לער איינעליך. דער וועלכע ענטשולדיגט נאמליך
דארבער, דיא איין אונד איינעליך, דעסען איי-
ליעפערונג אים נעדיכטע פערלאנגען ווייכליך אים
נעליעפערט ווערדען זאלל. נון זינד עס אבער צום
נראמטען טהיילע אנטטעטישע אונד איינעליך
דערען האנדלונגען ניכט מאנן נאר דעם נעשטא-
קע דעם נעקאמטען איינעליך אונד ארען, זא דאס
פאסט נעגען דיא אללעט דער פארטייען פאן דען
פערשידענען נעדיכטע פאנען איינעליך אונד
עוועב פארליגען. נעגען ווערהאויס, אונד, טשא-
טאר, רויק, סאלא אונד מאיאריטאט, נון נעשא-
ענטעטען דאס דער רייטוועלען אונד אונד
נעשטע פראגן בארייך צום פרא-
ווערענען דעם איינעליך אונד וואהל
דעם - וואס זאגען וואהל דיא אנטטעטען
דאזער -

(ווער האטטע דאס געלויבט)
אין נעדיהאוא, ווא היינט דיא שטיינע אונד צווישען
דעם ליבערלינגע פערט אונד דעם אנטטעטען
הוראק שטאטטפירטע. זינד אין דען לעשטען טא-
גען איינע מער ווערדיגע פערזאנלונגען פארניג-
קאמטען: נראס פיר פערטעטיטע, דער אלס ליבע-
ראלער אונד איינעליך קארדארע דער טהייע-
ווענטארט ביא הייטעל אונד רעדע נעשווארען
האט, דאס ער דען אנטטעטישע פערזאנליכע,
איזט וויט מערערען טאנען דער ווייטערענטע
קארטעש דעם היינדהאוער אנטטעטישען קאנ-
טראסטע וועלכע נעליקויט בערייטע אונד מיר
מיט דיעווען ווארען. זא ער נעדיכטע און ליבעט מיין,
אונד ווייט עס, ער האט דאס מיר אונד פארניגטע בע-
רייטע, אונד האטטע דען אכטליכע צורוקקום מיך ניכט
פאן איהם נעריכטען איך ווארע זיין קלייכעס ווייט.
דען נעוויס אונד דער שאפאלע נעדיכטע, דער ערלאזער
אונד ערסט פאלקעס צו זיין, נון פאן איהם נעוויכען, אונד
ער האט עס, פאם שיקאל נעוויכעס, אויסגענעקען, דיא
נעשארליכע קאנטראללע צו שטייען.

איך נור מיט איהם: מיין וועגען אונד דענקען איזט אלליין
אויף איהן נעריכטעס. אבער וויט איינעס איהרע איהם
זיינע ווענטעס נאך איהם נראמטע נעווען, אלס ער אונד
פאן דיעווער צייט און בענאנן איך צו קראנעלן, אונד
וועגן איך נור דיא קלייכעס קונדע פאן איהם ערלאזען
האטטע, אונד גלויבען מיין הערן ווארע נעווען. דאזום
זאגט מיר שטעלל, ראכט, וואס איהר פאן איהם ווייט.
"ארטע טאכאר!" פערזעצטע דער איינע. וועגען
איך נישט קונדע פאן דעם האנטערהערטען באכטס הייל-
זאטע ארענייא איהם, זא קאנן איך אייך זאלכע אין רייכעס
מאכט שפערען. טאכאטאר! עווען לעכט נון וויט צווארע
יאהרען אין יערוואלעס אלס אין טאכטער לעהרע,
וועגן אונד וויט עס שיינט. פערזעקען ער האט ווא אין
סטיינא, איינע נראמטע אנצאלל שילער אום זיך פערזא-
מילע. דענען ער דיא נערייכטע דער קאכאל ער-
קלארט, אונד ווירד, וויא איך פערזאמטען ווער פאן איה-
נען נעליכעס איינע אונד וועגן נערייכע שילער זינד איהם
זאנאר נאך יערוואלעס נאכגעפאלט, אונד איינע איהנען
כאירן צווייך דע קריכאנאס זאקאן, אלס זיין פאטער נע-
שאפונג וואר."
"דאס טאכאטאר! וועדער איין ווייט נענאמטען?"
"ניין, ערלע פרייא! ער לעכט אלליין, נור מיט זיינען
נעלעהרטען פארשיגען אונד וועגען שילען בעשארטעס.
צוויילען ליגע ער זיך נאך איך אונד איינען שיקאלען
בערייכען: דאך ווער קאנגע אונד איהר איינע נעוועס
בערייכען? אונד הויך מוהרמא ווייט איך, דאס ער פאסט
פאן אייך שטייט, אונד זיין הערן זיך מיט וועסן ער איינע-
וועגען אן איך בעשארטעס."

עס איזט אויסגעשראכען צו ווערען אונד קאנן אייך מיין
נעשארטעס הערן אונגעשראקט אויסשטייען, וויא איין
קיר פאן ווייטע איינע
דיא ערשטע איינע האנד, זא איהם צושרייליך אין
דאס נראמטע, אונד פראנטע לויטע. האט מיר, מיין
ווערמער אלטער פריינד, ווא איזט טאכאטאר! עווען
לעכט ער נאך אונד וועלכעס זינד ווייטע אויסשארטען?
דער איינע פראק צוואמטען: דענן מיט דעם ליכטע
דיענס נאכטע וואר דער שילער פאן ווייטע נייטענען
איינע צערייסען, אונד ער זאט טאכאר! וועלע מיט איה-
רעם כלייטען ליבענשטערען פאשען פאן זיך לייענען,
אבער ער וואר איך איבערזאשט, דאס ער איינעליך
ווייטער ניכט אלס דען טאכטע: "טאכאטאר! עווען"
אויסרייען. -
נעס איזט אויסגעשראכען מיט דיענס נאכטען מיין
נאכטעס נערייכטע, פוהר אייך פראקע ווייט פארט,
אונד שון ווירד מיר דיא רייכט ליכטע, דאס איין בע-
פריינדעסעס איהר דיעווען וועסן שאלל אויסגענאמען, א
יעשעס ערסט פוהלע איך, וויא נאכט מיר איין פריינד
האט, דעם איך מיין טוהרען אונד נענאמט! דער הער
זענען אייך דאס איהר נערייכען! דען נעראקען אן
טאכאטאר! איזט עס, דער מיר, ווייט מיר אין נייטליא
צורוקקום פאן איינער רייכע, הויך מיין לעכטע פערפאלט
האט, בוי צו איינער שמונרע. ער פערלאכט מיר קיינען
אונגעבליק! איך ניכט נור דער נעראקען, אונד זיין כויל
אומנוקלעס מיר אונד נישט צוויילען און נעשארטע
איינעס שאפטעס אן, זא דאס איך ערשעקט איהן
לעכט צו וועגען גלויבען. אין מיניגען טרייען פערקער

(פארזעצונג פאלט)

וועגען אן איך בעשארטעס."

דא ער זאגט אין ראזעריא אויסברייט. דיא
העמאנשאפטער אנגעלעגהייט בעשט איס
פיר דאס פילע אנקלאגען אויפקלארונג מיט וועל-
כען דאס ווערנטיהם בעלאפטע אויך. דיא
פיר וועלכע שאן נאר פילע אנשולדיגט, ווישעס
בלוט בעלאפטען אויט.

ביסטאריקס נייערעלאגע.

פאן בעזאנדערס פאקענדעס אינטערעסעס
איז דער קאמפף דער ויך נליך נאר דעס צוואנ-
טענישטיגע דעס דייטשען רייכסטאנעס אין דעם-
ועלכען ענטיקוקאלטע, עס איז דעם אים וואהר-
טען וינע דעם ווארטעס אין קאמפף דער ריזע-
דא שטעטע אינעם ענטישאלט וויא זא אין יאהר-
טויזנד נור אינמאל צייגט, אויס גענענאיער
שטעטען דיא פערטיקטער דעם רייכסטען פאלקעס
דער ערדע, דערע אינעלענע אינעם צערדע וינעס
לאנדעס, אונד צווישען דעם אינען געוואלטיגע
מאנעט אונד דען פילען נאקעס מאנעטן ענטי-
שטעטען אין ערשייטערטער קאמפף, דער אבער
ניכט מיט שויער אונד לאנעט איינעפאלטען
ווינה, זאנדערן מיט דעם בליקנעדען וואפען דעם
גייסטעס, וועס וואלעט אין זאלכעם שיישפיל
ניכט אינטערסירען?

דער ערשטע צוואנטיגענשטאט האט געסטערן
שטאטטגעפונדען אונד דויער ענדונגען ניכט
מיט דעם ווענע דעם איינערעס מאנעט: ביסטאריק
האט קיינע מאייריאט אים דייטשען רייכסטאנע,
דאס האט ויך געסטערן דויעלדיק געצויגט, אינע
אין דעם אנדערען אונד מיטטע דער מיטטער-
פראווענט נאך אינעם אונדליכע נייערעלאגע
ענטיקערע וויא אט נייערעלענען אדער דען רויכ-
טאג אויפלאזען, ביסטאריק טוהט קיינעס פאן בידען
היננענען לאסט ער רויכבלוקען, דאס ער געזאג-
נען אויט, וויא דער שולדענער נאך דער געסטען
ווערעשפאנטענדיק דער שילד, אונד ער
מיטטעל צו דערען בעזאמונג אין אנווענדונג
צו בינען.

דאך פערפאלגען ווי דאס פארנאנע אים
בערלינגע רייכסטאג.

נליך נאך בענעדיגונג דער וואלען, ערלעס
דיא רעוועיוונג אינעם פערארדונג לויט וועלכער
דיא אבער-דענעטען פאן נין אב קיינע איינעבאה-
פריקארטען ערהאלטען, וואס ביוהרע אימער
דער פאלד וואר - אין דער ווערען דער
רעוועיוונגספרינדיכען פארטייען, האט דויער
פערארדונג האכסט אונגעווענעס בעריהרט,
דיא אין ווער נאקער טהייל דעוועלבען איבער
אין נור גערינגעס פערמאנע פערשיטען, אונד דא

דיא דייטשען אבער-דענעטען אויך קיינערליא
דיאטען (בעזאחלונג) בעצעהען, זא שיען דויער
פערארדונג דארף בערעכענעט דען וועינער בע-
מיטטעלעטען אבער-דענעטען. איהרע שטעלונג,
דיא אנהערן מיט אפער פערבונדען אויט, נור
נאך צו ערשייען: אין פאלגע דעסטען, אונד אים
גענען דען טרוםפף דער רעוועיוונג אינען אנדערן
טרוםפף איינעשפיעלען, שטעלעטען דיא ליכט-
לען דען אנהארט, דאס פאן נין אב דיא דייטשען
רייכסטאג - אבער-דענעטען. דיא טען ב ער
צו ער ען זאל לען, זא וויא דעם אין אונד
דערען אנדערען דער פאלד אייט דויער אנהארט:
ווארדע געסטערן פער-האנדעלט.

דער ערשטע ענדונג וואס באראן שטויפענע
בערג, ליבערלאיער) מיט דער ענטיקענע דער פרוי-
קארטען, זאנעט דער באראן וואלעט ביסטאריק
ניכטס בעצוועקען, אלס דאס אנהערן, דיא ווי-
דע אונד דיא בערלינגע דעם רייכסטאנעס ערהאל-
טענען, (בייפאלד לינגס) אינעם זאלכע פאלטיק
אויט אבער געפארליך, דאס וויך בעריהט ניכט
בלאס אויף דען אבמאכונגען דער פריסטען אונד
אויף דער שארקע דעם הערעס, אנדערען עבען
זא אויף דעם רייכסטאנע, ווינה דויער פארט-
וואהרען פערקלוינעט, זא מיטטען דיא עלעמע-
טע דער ארדונג און דער דייטשען נאציאן פראט-
מאכען גענען דיא רעוועיוונג, וועלכע דיא ארד-
נינג דעם שטאטטעס שטארט אונד ועלכסט דארן
שילד אויט, דאס דיא וואלדעמאכטען אין
זאלכער ווינע אונגעוואכטע ונה, (לעכראמער
בייפאלד) - אויך וואלדעמאכטען ערקלארט:
אב דיאטען אדער ניכט, אב פריקארטען אדער
ניכט, דאס וואכסטהום דער וואלדעמאכטען
ווערען דארט ניכט איינפירליכען ווענען אין
פארט לומפנער מארק בלייבט קיין וואלדעמאכטען
שער אבער-דענעטען דויערען, ווייל אבער
ביסטאריק דען רייכסטאנעס אונד ווינה
אונטער דרוקען און אים ער ען ווינה
דעם איינזערען קאנצלער שטאה-
לערנען ווינה ערשט אונד ענטפער
געזעט צו ען (בראויא אינעם צויען).

נין ערהאט ויך פירט ביסטאריק אונד זאנעט:
ביא אייטשטעלונג דער ביוהרענען קארטען ער-
ווארטעטען מאן דויערלענען ווערדען נור צו פארט-
טען צווישען בערלינג אונד דעם וואהרעטע דעם
איהאבערס געניטעטן ווערדען, שטאטט דעסטען
אויט עס פארגעמאכטען, דאס אין אבער-דענעטער
צו אנטאציאנעס צווענען אין אבט מאנאט 17060
קילאמעטער, אין אנדערע 12000 קילאמעטער צו
הקלענעטע דעם אויט ענטיקערען אין מיטברויך
דעם פריקארטענעכטעס, אויך (ביסטאריק)

פערואנליך שרעקע דיא צוואהמע דער וואלדעס
טען נאר ניכט: צו דען צווייא ווענדען אבער-דענעטען,
דיא וואס האבען מאכטע דער אינגען נען נאך
אין דוסענדע דאנעבען: אויס זא גאנצע ווערע
דאנן איהרע פערשפליטונג ויך ענדליך אויסצו-
שרעקען, וואס וואלדען אונד קאנען, דענן
ביוהרע האט מאן אימער נור דאס געהארט, וואס
זא ניכט וואלדען פילעליכט מאכטע
מאן איהנען דאנן פערזוכטווינע אינעם פראווינ אי-
בערלאסטען, דאס זיא אין דער וועל-
בען נאך דער צענעס לויט ווינה.
שאפטען זאללען, דאנן ווינה
זיך ערסט איהרע אונד פאר הינג-
קייט קלאר אנדערען שטעללען.
דיאטענצואלוינג אהנע אנדערע דעם ביוהרענען
וואלדעכעטען וואס פיר אהן אונמאלדיק וועלט-
זאס, דאס געהארטע דיא ליבערלאיער דיא ערהאל-
טענען אבער-דענען וואלדען, (דאס דיא אבער-דענעטע
קיינע בעזאחלונג ערהאלטען זאלדען, אויט אין
נינהרענעטע דער דייטשען פערמאנעס) ווענן
דער-ארטיגע פערזוכע פאן מיר איינענען מאכטען,
ווינה נאקער לארס געשלאגען ווערדען: - ווינה
זיא (צויר לינקען ווינע געווערעט) דעסטען זא צו-
וויס, דאס הייטע נאך דויערלעכע פערמאנעס
שטאטטען קאמטען מאכטע וויא אין דען פריסטער-
וואכען דער דייטשען פרויזען? איבערלאסט
פער זיא דאס רייכטעלן אונד דער
פערמאנעס נור אונד דער
בינדרעסראטה אונד רייכסטאג:
ווערדען אונד זאללען דויערען
בעניכט אנטאסטען, אבער אונד
דער ווערדען עס טהון (בע-
ווענען) -

נאך דויערען דעם ביסטאריקס פערלאז
שארטעטע נאמעס דעם גענערויס (דיא
נאקסע פארטייא דעם רייכסטאנעס) אינעם ער-
קלאנגען, נאך וועלכער דאס צענטרום דעם
ליבערלאיער אנטראנע צווישען
טען ווינה.

ביסטאריק ענדונגען צום צווייטענאל דאס
ווארט אונד אלס ער דאנן אויף דיא פערשייענען
פארטייען דעם רייכסטאנעס צו פערטענען אין מאכ-
פערטייען ער אימער טעהר אינעם פיערען אין מאכ-
טען שטאטען פארטען דיא זאטען איינעם וינעס
מונדע, וועלכע דען נאנען זאאל וויא דאס פאל-
לען דעם דאנענעס אין בערלינגע וועטען, "דאס
עס פילעליכט דיא טעהרהייט אויט" ריעף ער,
"וועלכע דיא איינפירליכע דער דיאטען ווינעס, דאס
קמטערט מיך ניכט, איבער הויפט לענע

פאלליעטאן.

דיא אפער דער קאבאלא.

דוסיאישער ראטאן אויס דעם 17טען יארהונדערט.
(13טע פארטייענען.)

"אין ווייט, זאנעט דער אדעס שטענליך געריהרט,
"אויך וויך דיא געמאלדן אינעם בריסטען, אינעם רויכען,
פארנעמען, באשטינען מאנעס, אונד אויך האבט פערלאס-
טען דען נלווענען אירער פאטער אונד אויך גענייט פאר
דעם געקוינענען."

"אן צירט מיר ניכט, ראכטו!" ווינעט טאמאר, "דיא
איטע, פערלאסטענע, פערזאכטע אונד פערקויפטע וויין
קאנפעט ניכט אנדערס. מאן האט מיר צוואר געזאגט, דער
נאקש דער בריסטען וויא דער נאקש דער נאנען וועלט,
אונד אויט אויך דער נאקש אונד וואלדען, אבער אויך קאנ-
ניכט מאנעס אונד עס דעם נאקשע טוינע פאטער געשען,
דער מאנעס ערשייענען אויט אונד צו דען פראפעטען גערע-
דעט האט אונד אויך פוהלי, דער אלייטע ווינה מיר ניכט
עוויג צויענען, זא ווענען וויא איינפירלעכענען פאלקען
ער וועט אויף מיר הערין אונד ערקענען מיך, דאס און
נאך אינעם פאכטער אירואעלס בון, וויא צופאר, דאס וואס-
טע, וואקסט מאן מיך געווישט, האט מיר טיינען נלווענען
ניכט הינווענענען: ער אייט אים גענענטייל נאכער
שארקען געווארען, אלס צופאר."
"דער נאקש אירואעלס געשטארקע אויך דארין, האהע
פרייא!" ריעף דער וידע פריידען, "זא דאס אויך, זאבאלד
וויך נוסע געלענענענע ערניכט, אויך ווערען פאר דער

וועלט אונדערעם פאלקע אונגעווארען קאנעט, אויך טרעטע
אן איינער בעשטע מיט דעוועלבען לויכע אונד דעמוועלבען
בעשטענען וויא אים היינע איינעם פאטערס, אויף דעם
דער פיערע ויא."

טאמאר פערזוהלעט ויך ווינענדר דאס הויפט, "אמין
פאטער!" ריעף זיא אים טויפטען שטענען, דאנן אבער
ריכטעטע זיא ויך וועדער ענפאר אונד שפראך ווערעפאלד:
"איינע ערוויכענע ניכט מיר פראט אונד מושה, אויך אויך
צווישטעטען, אויך פאן אויך פערזאכטע צו ווערדען, וויא פאן
אנדערען ווערען. נעכט מיר איינע האנד, ראכטו, דאס אויך זיא
האנקאר קיסטע."

"ניכט אלווא, האהע פרויא! ערלויבט מיר פילעמעהר,
דאס אויך נאך דעם שאנד אונד דען נאחערן אגעניען
אירער קאנקארייט פארשען, אים מיט פרייע אונד קלארע
אמוזנט אויך ווילמייטע צו פערפארדען."

מיט לויכעפאלדער פארזוכט גענאנען ער זיא גענויא
איינעפארטען, אויס אויף דען ניינדר דעם איבעלע צו קאפ-
טען. אבער אלס ער מיט ווענען פראנען צו גערע וואר, קאנע-
טע ער ויך ניכט מיר קליינע האלפען, אלס צופאר.
"אין, קאנפעט ערוויכען ווערדען, און צוויכערייא צו
נלווענען, נאחט וויללאש גערליך קאכשטישעלענע וויי-
דער דאס ווארט, זא אוינעקלארליך ערשיינט מיר אויך
קאנקארייט האהע פרייא. אויך זאנעט ועלכסט, אויך לעבט
אין דען פולקליכען ערהאלטענען, אויך וויך פאן
אירעם נאכטען צו-פארן ערלויכעט, וויך ווערענעלעט
פאר טויענדען, געווערט, געכאפטע, געשאפטע פאן אללען
ועלכסט פאן איינעם מאנאריקן: אויך האבט פיער לע-

גענוטווידיגען, שאנע, געראשענע קיינער, אויך האבט דעם
האנעלאבטען נאקש אויפאלס ווישטיהט איינען פערלישט
אבער-דענעטען אונד צאחלס אויך אים הערען ניכט צו דענען,
דיא דען געקוינענען אונגענען: אלווא אויך דאנענע אויס
איינער געמיטה געווינעט אונד דאך קאנן אין קיין קארפער
ליכעס איבעל פארזאכטענען, זאנדערן מוס אויס ערהערן
נייערען פערשטענען, דאס איינע קאנקארייט ניכטענען
אוישדונגס אויט, אונד אויך נור אוינענדר עטוואס פער-
בעניט, וואס איינער געמיטה שווער בעלאפטעט אונד אויך
רוהע אונד פיערדען רויכט. אויט עס דויענעס ניכט, זא אויט
אין באווער צויערע אים שפיעל" ער האטטען ויא בויא דיע-
נען ווארטען שארף אינעם איינע געכאפט, אלס וואלדען ער
מיט דעם בלויען דעמוועלבען אויך איינעם רויכעפאלדען:
אויך פערמאכטע זיא דויענעס בליק ניכט צו ווערשישענען,
דענן אנהויבן דאס הויפט ענקענדר, פליכטעטע זיא מיט
איינער אונטס בעווענענען שטיממע: "אויך, ראכטו, מין
צווישען פאטער, וויא קאנפעט אויך אויך עטוואס רויכע-
נען, וואס אין מיינער וועלען ווענען: מין הערין דראנגט
מיך, אויך אללעס צו ענשדערקען, אונד צו קיינעם דער
דא לעבט אויף הערען, האבט אויך מער פערשייענען אלס
צו אויך, אויך אויט עס לויך מיין געמאלדען היינע פאווע-
נען אונד האלט, האט מיר דען דאשען (בערעווישט דער
ווענענאנטישען רעסוליק) אין דעסטען פאלאסט; דענן
עס וינד באווע נאכריכטען איינעפאלטען, דאס דיא טה-
קען דיא נאקש עפעסונג היינעוועל אויך אונגארן גענאם-
נען דא האבען זיא דאס מין מאנן אין נאקשע בעשטי-
צונג געראשען אויט: דענן ער אויט אין געכאפטער
אונגאר, אויך בון דאנער וויכער, פאן אויט ניכט בעלוישט